

Minjastofnun Íslands

14 450

Ársreikningur 2024

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum	6
Skýringar	7

Minjastofnun Íslands

kt. 440113-0280

Suðurgötu 39, 101 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Minjastofnun Íslands er ríkisaðili í A1-hluta ríkissjóðs sem sem annast framkvæmd minjavörslu í samræmi við ákvæði laga um menningarminjar. Stofnunin heyrir undir Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið.

Meginhlutverk hennar er að tryggja eftir föngum varðveislu menningarsögulegra minja í eigin umhverfi og auðvelda aðgang og kynni þjóðarinnar af þeim. Til menningarminja teljast ummerki um sögu þjóðarinnar svo sem fornminjar, menningarlandslag, kirkjugripir, minningarmörk, hús og önnur mannvirki, skip og bátar, listmunir og nytjahlutir. Minjastofnun Íslands hefur yfirumsjón með verndun fornleifa- og byggingararfs á Íslandi. Lög um menningarminjar voru sett 2012 og tóku gildi 1. janúar 2013. Með lögunum voru sameinaðar tvær stofnanir, Fornleifavernd ríkisins og Húsafriðunarnefnd.

Starfsemin fellur undir málefnasvið 18 og málaflokk 20 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2024 var ársveltan kr. 449,2 milljónir og afkoma kr. 5,3 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 32,3 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 227,0 milljónir.

Starfsemin á árinu 2024 byggir á heimildum í fjárlögum og fjárukalögum fyrir árið 2024. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.

Það er álit mitt að ársreikningur 2024 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Minjastofnunar Íslands fyrir árið 2024 með rafrænni undirritun sinni.

Rúnar Leifsson
forstöðumaður

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2024

	Skýr	2024	2023
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	355.800.000	346.600.000
Seld þjónusta		90.000	0
Framlög og ýmsar tekjur	3	85.679.854	79.012.169
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	7.664.853	9.519.344
Tekjur samtals		449.234.707	435.131.513
Gjöld			
Framlög og tilfærslur		(1.464.000)	(3.000.000)
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	310.697.066	276.459.856
Annar rekstrarkostnaður	5	127.066.400	161.664.156
Afskriftir og niðurfærslur	6	7.664.853	9.519.344
Gjöld samtals		443.964.319	444.643.356
Afkoma fyrir fjármagnsliði		5.270.388	(9.511.843)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(18.011)	(36.263)
		(18.011)	(36.263)
Afkoma ársins		5.252.377	(9.548.106)
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	3.788.377	(12.548.106)
Rekstrartilfærslur		1.464.000	3.000.000
		5.252.377	(9.548.106)

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2024

	Skýr	31.12.2024	31.12.2023
Eignir			
Viðskiptakröfur		0	800
Tengdir aðilar	7	214.890.143	258.745.978
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		72.907	13.780
Varanlegir rekstrarfjármunir	8	12.042.351	18.094.074
Eignir samtals		227.005.401	276.854.632
Skuldir			
Tengdir aðilar	7	707.098	10.195.795
Viðskiptaskuldir		6.947.957	9.667.352
Ýmsar skammtímaskuldir	9	185.009.589	221.338.252
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	10	1.999.624	8.564.477
Skuldir samtals		194.664.268	249.765.876
Eignir samtals að frádregnum skuldum samtals		32.341.133	27.088.756
Eigið fé			
Hrein eign	11	32.341.133	27.088.756
Eigið fé samtals		32.341.133	27.088.756
Eigið fé og skuldir samtals		227.005.401	276.854.632
Aðrar upplýsingar			
	12		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2024

	Skýr	2024	2023
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		5.252.377	(9.548.106)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	6	7.664.853	9.519.344
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(7.664.853)	(9.519.344)
		<u>5.252.377</u>	<u>(9.548.106)</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		(58.327)	737.279
Tengdir aðilar		33.854.008	58.410.530
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		(39.048.058)	(49.599.703)
		<u>(5.252.377)</u>	<u>9.548.106</u>
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé frá rekstri (til rekstrar)			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	8	(1.613.130)	(2.464.028)
		<u>(1.613.130)</u>	<u>(2.464.028)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		513.130	1.464.028
Fjárfestingarframlag		1.100.000	1.000.000
		<u>1.613.130</u>	<u>2.464.028</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		0	0
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé í árslok		<u>0</u>	<u>0</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Rekstrar- tilfærslur	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2024	346.700.000	0	1.100.000	347.800.000
Fjáraukalög	0	0	0	0
Fjárveiting skv. fjárlögum og fjáraukalögum	346.700.000	0	1.100.000	347.800.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda				
Launabætur	8.800.000	0	0	8.800.000
Millifærslur milli fjárlagaliða	300.000	0	0	300.000
Fjárveiting ársins	355.800.000	0	1.100.000	356.900.000
Staða fjárveitinga fyrri ára í lok árs 2023, (umframráðstafað)	24.088.756	3.000.000	(9.529.597)	17.559.159
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	379.888.756	3.000.000	(8.429.597)	374.459.159
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(352.011.623)	1.464.000	(1.613.130)	(352.160.753)
Staða fjárveitinga í lok árs 2024	27.877.133	4.464.000	(10.042.727)	22.298.406

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlaun reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlaun tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda. Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggir atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggja kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Farartæki og vélar	8-15 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: úppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- úppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2024	2023
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	355.800.000	346.600.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	7.664.853	9.519.344
	363.464.853	356.119.344

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	346.700.000	0	0	346.700.000
Launabætur	8.800.000	0	0	8.800.000
Millifærslur milli fjárlagaliða	300.000	0	0	300.000
Fjárveiting til tekna	355.800.000	0	0	355.800.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum ..	(352.011.623)	1.464.000	0	(350.547.623)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	3.788.377	1.464.000	0	5.252.377

	2024	2023
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Leigutekjur	1.618.634	400.500
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	58.953.974	78.611.669
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	25.107.246	0
	85.679.854	79.012.169

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	252.246.042	233.507.632
Orlof, breyting	(504.684)	(10.613.842)
Launatengd gjöld	56.423.108	51.836.752
Starfsmannakostnaður	2.532.600	1.729.314
	310.697.066	276.459.856

Meðalfjöldi stöðugilda	22,4	21,6
------------------------------	------	------

5 Annar rekstrarkostnaður

Bækur, ritföng, filmur o.fl.	618.529	1.243.588
Byggingarvörur, almennar	21.918	25.749
Byggingarvörur, aðrar	42.045	2.280
Ýmis tæki og áhöld	611.968	616.886
Varahlutir og viðhaldsvörur	76.867	266.577
Orkugjafir	3.967.512	3.757.120
Matvæli	4.379.885	6.365.852
Almennar rekstrarvörur	619.392	788.025
Vörukaup, almenn	10.338.116	13.066.077
Kennslu- og föndurvörur	0	9.210
Ýmsar sérgreindar vörur	9.030	1.451
Vörukaup, sérgreind	9.030	10.661

Skýringar

	2024	2023
5 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)		
Fundir, námskeið, risna	1.363.325	862.818
Ferðir, uppihald	4.936.921	4.656.272
Akstur	990.883	962.190
Sérfræðipjónusta	55.725.554	53.337.451
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	48.708	48.543
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	959.858	911.272
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	757.079	516.170
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðipjónusta	64.782.328	61.294.716
Afnotagjöld	8.423.586	8.632.096
Leigugjöld	31.321.138	28.858.948
Notkun véla og flutningatækja	419.160	304.659
Verkkaup	10.222.838	47.094.895
Kostnaðarhlutdeild	187.932	1.156.525
Tryggingar, lögboðnar	1.029.232	967.263
Opinber gjöld	333.040	278.316
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	51.936.926	87.292.702
Annar rekstrarkostnaður samtals	127.066.400	161.664.156
6 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	3.686.943	5.036.318
Farartæki og vélar	3.977.910	4.061.922
Sölutap og úreltar eignir	0	421.104
	7.664.853	9.519.344
	31.12.2024	31.12.2023
7 Tengdir aðilar		
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.		
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	20.601.102	77.674.951
Aðrir ríkisaðilar	194.289.041	181.071.027
	214.890.143	258.745.978
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningar við aðra ríkisaðila	707.098	10.195.795
	707.098	10.195.795

Skýringar

	31.12.2024	31.12.2023
8 Varanlegir rekstrarfjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	9.159.267	11.233.080
Farartæki og vélar	2.799.084	6.776.994
Aðrar eignir	84.000	84.000
	12.042.351	18.094.074

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2024:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Samtals
Staða 01.01.2024	38.608.609	35.649.122	74.341.731
Viðbætur á árinu	1.613.130	0	1.613.130
Selt/úrelt á árinu	(434.380)	0	(434.380)
	39.787.359	35.649.122	75.520.481
Afskriftir 01.01.2024	27.375.529	28.872.128	56.247.657
Afskrift ársins	3.686.943	3.977.910	7.664.853
Selt/úrelt á árinu	(434.380)	0	(434.380)
	30.628.092	32.850.038	63.478.130
Staða 31.12.2024	9.159.267	2.799.084	12.042.351

	31.12.2024	31.12.2023
9 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	29.462.159	29.966.843
Önnur ógreidd gjöld	155.547.430	191.371.409
	185.009.589	221.338.252

10 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2024	31.12.2023	
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingarfjárveitinga	12.042.351	18.094.074	
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað)	(10.042.727)	(9.529.597)	
	1.999.624	8.564.477	
	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2024	18.094.074	(9.529.597)	8.564.477
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	1.100.000	1.100.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	1.613.130	(1.613.130)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(7.664.853)	0	(7.664.853)
	12.042.351	(10.042.727)	1.999.624

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2024 munu kr. 5,8 milljónir koma til tekna á árinu 2025.

Skýringar

11 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2024	31.12.2023
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	27.088.756	36.636.862
Afkoma ársins	5.252.377	(9.548.106)
Jöfnuður 31.12.	32.341.133	27.088.756

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

12 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert ótímabundna skuldbindandi samninga um húsnæði og aðra ótímabundna samninga. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 21,5 milljónum og aðrir samningar 5,8 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum í árslok 2024.

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.